

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: **K. D.**, zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, P. O. Box 78, proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 9. 2013, čj. CPR-4614-1/ČJ-2013-930310-V237, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2013, čj. 2 A 64/2013 - 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie rozhodnutím ze dne 3. 3. 2013, čj. KRPA-109970/ČJ-2012-000022, uložila žalobkyni správní vyhoštění na základě § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu tří let.

[2] Rozhodnutím napadeným žalobou žalovaná odvolání proti tomu podané zamítla

II.

[3] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl rozsudkem napadeným kasační stížností.

[4] Městský soud předně odmítl námitku, podle které se žalovaná nevypořádala s navrhovanými důkazy. Žalovaná provedla výslech manžela žalobkyně dne 8. 10. 2012 a dne 14. 1. 2013. K návrhu na případné provedení místního šetření za účelem zjištění skutečností ve vztahu k § 174a zákona o pobytu cizinců soud uvedl, že zásadní poznatky pro možnou aplikaci uvedeného ustanovení byly zjištěny jednak z výpovědi žalobkyně a jejího manžela a jednak z provedené pobytové kontroly v místě jejich bydliště dne 5. 9. 2012. Při ní bylo zjištěno, že se žalobkyně pohybuje pouze v komunitě svých krajanů a nezná český jazyk. Jestliže tedy žalovaná za této situace upustila od místního šetření, neporušila § 52 správního řádu.

[5] Městský soud nepřehlédl, že žalobkyně pobývala na území České republiky bez pobytového víza již od 22. 10. 2009. S ohledem na délku neoprávněného pobytu je stanovená doba tří let, po kterou nemůže vstoupit na území členských států EU, zcela odpovídající. Manžel žalobkyně je také státním příslušníkem Mongolské republiky a v současné době je proti němu rovněž vedeno řízení o správním vyhoštění. Skutečnost, že by za této situace získal povolení k dlouhodobému pobytu, je podle soudu zcela hypotetická. Nadto, svoji jedinou nezletilou dceru zanechala u rodičů v Mongolsku, kteří žalobkyni finančně podporují. Z toho soud usuzuje, že žalobkyně nemá na území České republiky vytvořeny silné osobní a rodinné vazby a její vztahy k zemi původu jsou nadále velmi intenzivní. S ohledem na uvedené není vyhoštění žalobkyně z území neoprávněným zásahem do jejího soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[6] Neobstojí ani žalobní námitka stran nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí. Žalovaná se řádně zabývala jednotlivými aspekty uvedenými v § 174a zákona o pobytu cizinců. V řízení bylo zjištěno, že žalobkyně se na území České republiky pohybuje pouze ve společnosti svých krajanů, českému jazyku se nenaučila, pročež nemohla navázat společenské a kulturní vazby ani se integrovat do společnosti na území České republiky. Sama žalobkyně uvedla, že její zdravotní stav je dobrý. Společenské a kulturní vztahy se svou vlastní žalobkyně nezprerthala, neboť na území Mongolska žije její nezletilá dcera. Správní orgán náležitě vážil závažnost a délku protiprávního pobytu žalobkyně; podstatnou dobu svého pobytu se žalobkyně zdržuje na území České republiky nelegálně. Vyhoštění žalobkyně z území členských států EU proto nepředstavuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života.

III.

[7] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[8] Městský soud podle stěžovatelky nesprávně interpretoval § 174a zákona o pobytu cizinců. Každé správní rozhodnutí, které je vydáno v režimu uvedeného zákona, se musí vypořádat s otázkou přiměřenosti. Stěžovatelka považuje přiměřenost za absolutní překážku vyhoštění dle § 119a odst. 2 zákona. Měla by být zohledněna i v širším hledisku, a to ve vztahu k době, po kterou nebude vyhošťované osobě umožněno vstoupit na území členských států EU. Stěžovatelka nepovažuje kritéria obsažená v § 174a zákona o pobytu cizinců za kritéria demonstrativní, ale naopak je pokládá za minimální množinu jedenácti faktorů, které ovlivňují přiměřenost správního vyhoštění. Je-li správní orgán povinen zvážit „zejména“ tam vyjmenované faktory, znamená to, že se musí zabývat jimi všemi. Správní rozhodnutí, které provede požadovanou správní úvahu jen v omezené míře a nevypořádá všechny zmíněnými faktory, neobstojí. Městský soud se s uvedenou argumentací stěžovatelky nevypořádal. Soud se nadto podle stěžovatelky nezákonně snaží nahradit roli odvolacího orgánu, jelikož nahrazuje správní úvahu úvahou vlastní.

[9] Stěžovatelka se dále vymezila proti tvrzení správního orgánu o neoprávněnosti svého pobytu od 22. 10. 2009, kdy vypršela doba stanovená výjezdním příkazem. Od tohoto okamžiku není možné odvozovat závěry o přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Správní orgán opomenul, že v mezidobí bylo se stěžovatelkou zahájeno řízení o správním vyhoštění a po tuto dobu pobývala na území oprávněně z titulu výjezdního příkazu. Pro posouzení přiměřenosti je nutné vycházet ze skutečné délky protiprávního jednání. Správní orgán měl rovněž zohlednit i to, že se stěžovatelka dostavila před policejní orgán dobrovolně, aby tak ukončila protiprávní stav.

[10] Stěžovatelka současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[11] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na předložený spisový materiál.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že stěžovatelka se dne 29. 8. 2012 dostavila na cizineckou policii, kde předložila cestovní doklad bez platného víza. Rozhodnutím Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie České Budějovice ze dne 15. 4. 2009 došlo ke zrušení platnosti dlouhodobého pobytu stěžovatelky na území České republiky, a zároveň jí byla stanovena lhůta k vycestování do třiceti dnů od právní moci rozhodnutí. Stěžovatelce byl následně udělen výjezdní příkaz s dobou platnosti od 29. 9. 2009 do 22. 10. 2009, z území republiky však nevycestovala. Stěžovatelce bylo uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, jelikož pobývala na území České republiky bez víza, a to od 23. 10. 2009 do 29. 8. 2012, kdy s ní bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění.

[15] Stěžejní kasační námitkou je nesouhlas stěžovatelky se způsobem, kterým se žalovaná, resp. městský soud, vypořádal s požadavkem na přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Podle uvedeného ustanovení při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[16] Rozhodnutí o správním vyhoštění musí sledovat zásadu proporcionality, která spočívá v požadavku, aby intenzita zásahu do práv cizince byla přiměřená významu veřejného zájmu, k jehož ochraně má zásah, reprezentovaný rozhodnutím o správním vyhoštění, sloužit. Ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců obsahuje výčet kritérií, které je nutno vážit při rozhodování o možnosti správního vyhoštění cizince. Správní orgán musí vedle jednotlivých aspektů obsažených v § 174a zákona o pobytu cizinců zohlednit i další obdobná kritéria, budou-li v konkrétním řízení zjištěna. Správní orgán nemusí všech jedenáct kritérií v rozhodnutí výslovně vyjmenovávat. Je však třeba trvat na požadavku, aby z rozhodnutí bylo zřejmé, že ve vztahu k nim činil skutková zjištění a posuzoval je. To na druhou stranu neznamená, že by bylo třeba u některých kritérií předjímat jejich případný dopad na rozhodnutí. Cizinec může být např. ve věku, který sám o sobě nedává jakýkoli důvod považovat správní rozhodnutí právě proto

za specifické. Sám rovněž ve správním řízení nesdělí žádné specifické skutečnosti ohledně vlastního věku. Není pak žádného důvodu považovat správní rozhodnutí za nezákonné jenom proto, že správní orgán výslovně neuvedl, že kritérium k věku cizince nebylo v řízení zjištěno nic, co by bylo třeba samostatně hodnotit. Obdobně je tomu v případě zdravotního stavu cizince.

[17] Stěžovatelka koncipovala kasační stížnost poměrně obecně. Nastínila v ní svou představu o tom, jak by správní orgány měly aplikovat § 174a zákona o pobytu cizinců, nicméně v tomto směru konkrétně neuvedla, ke kterým kritériím nebylo v jejím případě přihlédnuto. Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by správní orgány pochybily při hodnocení jednotlivých kritérií obsažených v uvedeném ustanovení. Jak deklaroval i městský soud, správní spis obsahuje dostatečné podklady pro posouzení otázky přiměřenosti dopadů vyhoštění do stěžovatelčina života. Ze samotného rozhodnutí o vyhoštění vyplývá, že se správní orgán prvního stupně zabýval kritérii důležitými pro posouzení přiměřenosti vyhoštění, tj. délkou pobytu stěžovatelky v České republice, povahou a pevností rodinných vztahů a ekonomickými poměry stěžovatelky, jejími společenskými a kulturními vazbami navázanými na území České republiky, jakož i intenzitou vazeb k Mongolsku.

[18] Každé správní vyhoštění nepochybně zasahuje do rodinného života jednotlivce a jeho blízkých. Stěžovatelka žije na území České republiky se svým manželem a je mezi nimi dán rodinný vztah, který obecně může spadat pod ochranu § 174a zákona o pobytu cizinců. Správní orgány i městský soud ve svých rozhodnutích nicméně zdůvodnili, z jakého důvodu je zásah do rodinného života stěžovatelky přípustný a přiměřený. Ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by vazby stěžovatelky na území České republiky byly natolik silné, že by její nucené vycestování bylo nepřiměřeným zásahem do jejího soukromého života. Stěžovatelčino prosté tvrzení, že si v České republice vytvořila silné rodinné a osobní vazby, neobstojí, neboť není ničím podložené. Ani její přání zůstat s manželem v České republice, nepředstavuje relevantní důvod, proč by se nemohla vrátit zpátky do Mongolska. Manžel stěžovatelky je také občanem Mongolska a je s ním rovněž vedeno řízení o správním vyhoštění. Ani skutečnost, že si manžel za této situace požádal o povolení k dlouhodobému pobytu, nemůže zvýšit nedostatečnou intenzitu vztahu stěžovatelky k České republice a osobám zde žijícím. Stěžovatelka nepracuje, finančně ji zabezpečuje manžel a její rodiče. Pohybuje se v prostředí mongolské komunity a neovládá český jazyk. Společenské a kulturní vazby ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, které stěžovatelka navázala v České republice, proto nejsou dostatečné. V řízení bylo dále zjištěno, že stěžovatelčinu nezletilou dceru vychovávají v Mongolsku prarodiče. Nadále zde tak existuje zásadní vazba mezi stěžovatelkou a zemí jejího původu. Stěžovatelka ani netvrdila, že by její věk či zdravotní stav byly na překážku návratu do vlasti.

[19] Stěžovatelka se v kasační stížnosti dále vymezila proti určení doby, po kterou se nacházela v České republice bez platného pobytového oprávnění. Podle ní bylo třeba zohlednit, že po zahájení řízení o správním vyhoštění zde pobývala oprávněně z titulu výjezdního příkazu, resp. víza. Ani tato námitka není opodstatněná. Z koncipování této námitky není zcela zjevné, zda stěžovatelka vytýká závěry o délce protiprávního pobytu žalované či městskému soudu. Nicméně jak správní orgány, tak i městský soud správně vyšly z toho, že stěžovatelka se vědomě zdržovala na území České republiky protiprávně. Dne 23. 9. 2009 jí bylo fyzicky předáno rozhodnutí o ukončení dlouhodobého pobytu, které jí bylo již dříve doručeno fikcí (toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 5. 2009) a dále jí byl udělen výjezdní příkaz s dobou platnosti do 22. 10. 2009. Stěžovatelka ve stanovené době nevycestovala, protože se zdržovala na území republiky bez platného víza či jiného pobytového titulu od 23. 10. 2009 do 29. 8. 2012, kdy se dostavila na oddělení cizinecké policie. Právě tyto skutečnosti byly podstatné z hlediska určení doby, po kterou nelze stěžovatelce umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Situace, která nastala po zahájení řízení o správním vyhoštění, nebyla pro danou věc relevantní.

[20] K poukazu stěžovatelky na to, že se na cizineckou policii dostavila dobrovolně, lze konstatovat, že ani dostavením se před správní orgán z vlastní vůle nemohla zhojit nastalý protiprávní stav spočívající v tom, že se v dané době neměla na území České republiky zdržovat již tři roky. V době, kdy stěžovatelce skončilo pobytové oprávnění, dobrovolně nevycestovala; netvrdila ani, že jí v tom bránily nějaké důvody.

[21] Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud posoudil otázku přiměřenosti stěžovatelčina vyhoštění správně a v intencích zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka v kasační stížnosti, ale ani v samotném průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by mohly založit důvodné pochybnosti o tom, že rozhodnutí o jejím správním vyhoštění není přiměřené (§ 174a zákona o pobytu cizinců) či možné (§ 119a odst. 2 téhož zákona).

[22] Stěžovatelka spolu s podáním kasační stížnosti požádala, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že soud rozhodl ve věci meritorně bez zbytečného odkladu po předložení věci a po vykonání nezbytných procesních úkonů v řízení, z důvodu nadbytečnosti již o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti samostatně nerozhodoval.

[23] Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek městského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným. Protože v řízení neshledal ani jiné nedostatky, ke kterým je podle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlížet z úřední povinnosti, kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. února 2014

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu